

Doma in po svetu

— PREGLED NAJVAŽNEJŠIH DOGODKOV —

Sovjetskega mornarja Miroslava Medveda, ki menda želi zaprositi za politično zatočišče v ZDA, zaslišujejo ameriški uradniki

BELLE CHASSE, La. — Pretekli četrtek je svojo ladjo Maršal Konijev, ki se nahaja na reki Mississippi, zapustil sovjetski mornar Miroslav Medved. Menda je želel zaprositi za politično zatočišče v ZDA, ameriški uradniki, s katerimi je govoril, pa ruščine niso razumeli in so ga izročili kapitanu ladje. Naslednji dan, v petek, je Medved zopet pobegnil, zopet je bil tudi vrnjen. Tokrat je pa zadevo zvedela ameriška vlada. Zahtevala je od sovjetskih predstavnikov, naj omogočajo ločen intervju z Medvedom, da bi ZDA ugotovile, ali res želi ostati v Združenih državah. Kot kaže, ZDA so bile pripravljene sovjetsko ladjo zadržati, dokler ni prišlo do tega intervjuja. Sinoči je pa Medved zapustil ladjo v spremstvu predstavnikov State Departmenta. Na to so pristali Sovjeti.

Ako bo Medved res zaprosil za politični azil v ZDA, ga bo najbrž tudi dobil. Tiskovni predstavnik Bele hiše Larry Speakes je rekel, da se je za zadevo osebno zanimal predsednik Reagan. Vse kaže, da tako ZDA kot ZSSR ne želijo, da bi dobil incident večjo razsežnost, predvsem ne, ker se bosta v dobrih treh tednih srečala v Ženevi Reagan in sovjetski voditelj Mihail Gorbačov.

John A. Walker in njegov sin Michael sta priznala, da sta vohunila za ZSSR

BALTIMORE, Md. — Včeraj sta 48 let stari John A. Walker, bivši mornariški častnik, in njegov 22-letni sin priznala, da sta vohunila za Sovjetsko zvezo. John Walker bo obsojen na dosmrtno ječo, vendar bo lahko prosil za pogojno izpustitev po 10 letih. Michael Walker bo presedel 25 let v zaporu, za pogojno izpustitev bo pa lahko prosil po 8 letih. Vohunsko mrežo je vodil John Walker, zapletena v njej sta bila tudi njegov 50 let stari brat Arthur, ki ga je porota obsojila avgusta letos. Pred sodišče bo moral tudi četrti član mreže, Jerry A. Whitworth.

Med drugim je John Walker obljubil, da bo sedaj začel sodelovati v preiskavi. V Pentagonu bi namreč radi ugotovili, katere zaupne dokumente je Walker posredoval sovjetskemu agentom in kdaj. Še vedno nima Pentagon jasne slike o tem, kaj je Walker izdal ZSSR.

Neprijetno za ameriško mornarico in Pentagon je dejstvo, da bi Walkerjeva mreža ostala prikrita do danes, ako se ne na FBI novembra lani obrnila njegova bivša žena.

Včeraj sta se srečala kralj Hussein in Jasir Arafat — Izraelski premier Šimon Peres dobil podporo parlamenta za mirovni načrt

AMMAN, Jor. — Včeraj sta se v tem mestu srečala kralj Hussein in voditelj PLO Jasir Arafat. Pretehtala sta dogodke zadnjih tednov ter skušala izoblikovati skupno stališče glede morebitnih skupnih mirovnih pogajanj z Izraelom.

Februarja letos sta Hussein in Arafat soglašala, da bi pristala na mir z Izraelom, ako bi Izraelci zapustili vso ozemlje, zasedeno od vojne med Izraelom in Arabci l. 1967 dalje, in ako bi Izraelci pristali na ustanovitev palestinske države. Sklicana naj bi bila tudi mednarodna konferenca v okviru Združenih narodov. Hussein in Arafat vztrajata pri tem stališču, Izraelci pa zahtevajo, da mora PLO najprej priznati veljavnost dveh resolucij ZN, v katerih je izraženo priznanje pravice Izraela do obstoja, v mirovni

pogodbi med Izraelom in Jordanijo pa ne sme biti navzoča PLO.

ZDA in tudi Izraelci menijo, da igra kralj Hussein ključno vlogo v prizadevanjih za mir na Srednjem vzhodu. Izrael meni, da neodvisne palestinske države ne sme biti in da Palestinci kot narod spadajo v okvir že obstoječe jordanijske države. To stališče je nesprejemljivo tako Husseinu kot PLO. Čeprav so si stališča morebitnih pogajalcev tako nasprotujoča, je še vedno upanje, da bo mogoče najti pot do za vse strani sprejemljivega kompromisa.

Izraelski parlament je izrazil podporo za mirovni načrt, ki ga je bil pretekli teden predložil premier Šimon Peres. Glasovanje v parlamentu je bilo 68 za Peresov načrt, 10 proti, 10 poslancev pa ni glasovalo.

Reagan sprejel svojce ameriških talcev

WASHINGTON, D.C. — Včeraj je predsednik Reagan sprejel v Beli hiši skupino svojcev ameriških talcev, ki so jih v Bejrutu ugrabili muslimanski skrajneži. Po srečanju z Reaganom so svojci izrazili zadovoljstvo, da se ZDA res prizadevajo za izpustitev priprtih talcev. Muslimanci zadržujejo šest ameriških državljanov, sedmega, uradnika State Departmenta Williama Buckleyja, naj bi bili ubili, osmega, protestantskega duhovnika Benjamina Weira, pa so izpustili.

Znano je, da ZDA pritiskajo na sirijskega predsednika Hafeza Assada, naj posreduje v zadevi talcev, ker ima odlične odnose z muslimanskimi skupinami v Bejrutu. Muslimanci v Libanonu še zadržujejo tudi tri sovjetske diplomate, ki so jih bili ugrabili pred tedni. Četrtega sovjetskega diplomata so ubili nekaj dni po njegovi ugrabitvi.

— Kratke vesti —

Charlotte, N.C. — Včeraj je bil aretiran 53-letni guru Bhagwan Shree Rajneesh, ki vodi lastno versko skupino in baje ima več deset tisoč privrženec. Guru je obtožen sodelovanja v načrtu, po katerem so lahko nedržavljanji ostali v ZDA pod pretvezo, da so se poročili z ameriškimi državljani. Poroke pa so bile izmišljene, trdi zvezni tožilec.

Moskva, ZSSR — Sovjetska vlada bo dovolila Jeleni Bonner, ženi najbolj znanega sovjetskega oporečnika, znanstvenika Andreja Saharova, da potuje v tujino. Bonnerjeva ima očesno bolezen in se bo zdravila na Zahodu, morda v ZDA. Ako bo želela, se bo mogla Bonnerjeva tudi vrniti v ZSSR po zdravljenju.

Bonn, ZRN — Nacistični vojni zločinec Alois Brunner, ki živi zadnja leta v Siriji, je dejal, da je pripravljen vrniti se v Nemčijo in se zagovarjati pred sodiščem, vendar pod pogojem, da ne bo izročen Izraelu. Brunner naj bi sodeloval v pošiljanju več kot 120.000 Židov v plinske celice. Preganjanci nacističnih vojnih zločincev menijo, da je Brunner najbolj zloglasni nacistični zločinec še na prostosti.

Pittsburgh, Pa. — Včeraj je dobil novo srce 47-letni tovarniški delavec Thomas J. Gaidosh, ki je živel 4 dni z umetnim srcem iz plastične snovi. Dobil je srce nekega moškega, ki je umrl v prometni nesreči v Daytonu, Ohio. V Hersheyju, Pa. pa je dobil novo srce 44-letni Anthony Mandia, ki je živel 11 dni z umetnim srcem. Dobil je srce neke ženske, ki je umrla v West Virginiji. Zdravstveno stanje obeh pacientov je zadovoljivo.

Iz C.

okolice

Štajersko martinovanje —

Štajerski klub vabi na svoje martinovanje 2. nov. ob 7. uri zv. v dvorani Sv. Vida. Vstopnice imajo vsi odborniki, lahko pa pokličete 531-4346 (zvečer) ali 261-5277. Vsi vabljeni!

Belokranjsko martinovanje —

Belokranjski klub pripravlja svoje martinovanje, ki bo 9. novembra v Slov. narodnem domu na St. Clair Ave. Za vstopnice lahko pokličete Matta Hutarja (481-3308) ali pa Vido Rupnik (289-0843).

Novemberfest pri Sv. Vidu —

V dneh 8., 9. in 10. novembra bo pri Sv. Vidu jesenski festival.

Novi grobovi

Franc Slemc

Umrli je 89 let stari Franc Slemc, rojen v vasi Zgornji Brnik, Slovenija, v ZDA pa je prišel, ko je bil star 55 let, vdovec po pok. ženi Angeli, oče Angele Hribar, Millie Odar, Felixa, Vida in že pok. Franca, 9-krat stari oče, 3-krat prastari oče, trije bratje so že pok., član Društva Najsv. Imena pri Sv. Vidu, KSKJ št. 63, Marijine legije, Baragovega Doma, Slovenske pristave in Društva S.P.D. Pogreb bo iz pogrebnege zavoda Zak, 6016 St. Clair Ave., danes, v torek, v cerkev sv. Vida dop. ob 11. in od tam na pokopališče Vernih duš.

Marija Rus

V petek, 25. oktobra, zvečer je v University bolnišnici umrla 83 let stara Marija Rus, rojena Marinko v Vnanjih Goricah, Slovenija, od koder je prišla v ZDA l. 1957, vdova po l. 1980 umrlem Alojziju, mati Marije Smuk (Jug.), Francke Vidmar, Franceta (Jug.), Ivanke Kogovšek, Tončke Vrenko, Ivana, Stanleyja, Josefa, Tonyja ter že pok. Slavka in Alojzije, 33-krat stara mati, 19-krat prastara mati, sestra Rezke Burger, Angelce Severkar, Toneta, Nandeta (vsi v Jug.) ter že pok. Jerice, Stanka in Naceta, članica Marijine legije. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnege zavoda na Lake Shore Blvd. danes, v torek, v cerkev sv. Vida dop. ob 10. in od tam na pokopališče Vernih duš.

Josephine Trcek

V petek, 25. okt., je v Slovenskem domu za ostarele umrla 85 let stara Josephine Trcek, prej živeča na E. 176 St., rojena Križaj na Rovtah, Slovenija, od koder je prišla v Cleveland l. 1923, vdova po l. 1976 umrlem Johnu, mati Josephine Zaman in Al Terceka, 9-krat stara mati, 2-krat prastara mati, članica ADZ št. 8, KSKJ št. 169, SZŠ št. 10,

(dalje na str. 4)

in novih članic —

Oltarno društvo sv. Vida bo imelo sprejem novih članic to sredo zvečer pri rožnovenski pobožnosti, to nedeljo pa skupno sv. obhajilo pri 8. sv. maši, ob 1.30 pop. pa sestanek v društveni sobi. Vse članice lepo vabljene.

Molitve na Slov. pristavi —

To nedeljo popoldne ob 3. uri bodo molitve za umrle na Slovenski pristavi, po molitvah pa bodo na razpolago krvavice z zeljem.

Lep koncert »Kočne« —

Preteklo nedeljo zvečer je bila dvorana pri Sv. Vidu lepo zasedena za koncert moškega pevskega zbora »Kočna« iz Sveč na Koroškem. Pevci so bili odlični, izstopal je pevodja in solist prof. Anton Feinig.

Zadušnica —

V petek, 1. nov., ob 7. uri zvečer bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za Emanuela Grasselli ob 20. obletnici njegove smrti.

Podpore vredna —

Študenti, ki upravljajo radijsko postajo univerze Cleveland State, zbirajo prostovoljne prispevke od poslušalcev. Na tej postaji oddaja vsak ponedeljek in torek zvečer od 6. do 7. ure dr. Milan Pavlovčič. Zelo priporočamo posameznikom in društvom, da bi sodelovali pri tej nabirki. Pokličite tel. št. 687-3515 ali pa 687-3523 in obljubite denarno podporo, obenem pa povejte, da dr. Pavlovčičevo oddajo poslušate. Ob tej priliki lahko tudi izrazite željo, da bi mogel dr. Pavlovčič zopet oddajati ob nedeljah. Prispevki radijski postaji so tudi davka prosti oz. »tax deductible«. Pomagajte!

Zanimiv večer —

Pretekli petek zvečer je bila konferenca o Jalti na univerzi John Carroll. Med govorniki je bil tudi grof Nikolaj Tolstoj, ki je bil tudi — po uredniškem mnenju — edini od treh govornikov, ki ga je bilo vredno poslušati. Tolstoj je govoril o svojem raziskovalnem delu pri odkrivanju resnice v zvezi s prisilno izročitvijo sovjetskih državljanov Sovjetski zvezi ob koncu vojne, omenil je tudi izročitev domobrancev, četnikov in drugih beguncev iz Jugoslavije Titovim silam. Med navozčimi je bilo najmanj 14 Slovencev in Slovenk.

VREME

Spremenljivo oblačno danes z najvišjo temperaturo okoli 59° F. Isto vreme tudi jutri, z najvišjo temperaturo okoli 60° F. V četrtek delno sončno z najvišjo temperaturo okoli 55° F. Lepo jesensko vreme se bo nadaljevalo tudi v petek.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec — Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel — Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Mike and Irma Telich

NAROČNINA:

Združene države:

\$33 na leto; \$18 za 6 mesecev; \$15 za 3 mesece

Kanada:

\$42 na leto; \$27 za 6 mesecev; \$17 za 3 mesece

Dežele izven ZDA in Kanade:

\$45 na leto; za petkovo izdajo \$25

Petkova AD (letna): ZDA: \$18; Kanada: \$22;

Dežele izven ZDA in Kanade: \$25

SUBSCRIPTION RATES

United States:

\$33.00 — year; \$18.00 — 6 mos.; \$15.00 — 3 mos.

Canada:

\$42.00 — year; \$27.00 — 6 mos.; \$17.00 — 3 mos.

Foreign:

\$45.00 per year; \$25 per year Fridays only

Fridays: U.S.: - \$18.00 - year; Canada: \$22.00 — year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio
POSTMASTER: Send address change to American Home

6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

Published every Tuesday and Friday except the first 2 weeks in July and the week after Christmas.

No. 82 Tuesday, October 29, 1985

Veliki brat te nadzoruje

Vse oblasti in njihovi birokratični aparati si prizadevajo, da bi obdržale vse vrste kontrolo nad svojimi državljani, v nekaterih deželah pa tudi kontrolo političnega mnenja državljanov. V razvitih državah se ta kontrola že vrši s pomočjo računalnikov, v manj razvitih pa z bolj enostavnimi sredstvi in tudi s silo, strahovanjem, zatiranjem in omejitvami človekovih pravic.

V državah, ki imajo uzakonjene demokratične principe, se ljudje proti kontroli oblasti in načenjanju človekove integritete (neokrnjenosti) borijo javno in na glas. V represivnih (strahovalnih, zatiralnih) režimih pa so državljani obsojeni na molk. Protest in kritika, ki bi utegnili omajati oblast — velikega brata — sta že vnaprej zatrti s pomočjo zakonov, ki jih sodni aparat oblasti lahko vedno poljubno tolmači. Državlani se bojijo posledic, da bi zaradi družbene kritike in povedanih resnic izgubili fizično svobodo, bili človeško ponižani, izgubili imetje, bili mučeni ali pa celo ob življenje.

Represivni sistem, ki je uspel med državljani ustvariti vzdušje strahu, je dosegel svoj cilj: vsaka aktivna kritična angažiranost je onemogočena. Ljudje cenzurirajo sami sebe v govoru in pisani besedi. Sčasoma postane te vrste samocenzura že navada in nekaj »normalnega«. Žal pa ta navada ne zapusti miselnega sveta človeka večkrat niti takrat, ko se ta preseli v bolj svoboden svet, brez represije, kjer ima možnost uživati resnično svobodo vesti. Nevidna roka kontrole in strahovanja velikega brata ga zasleduje tudi tam.

Naj napišem prav na kratko, kako to deluje med slovenskimi izseljenci, »začasnimi delavci v tujini« na Švedskem.

Pred več kot desetimi leti so Slovenci na Švedskem ustanovili svoja društva na osnovi slovenske narodne pripadnosti in kulturne dediščine svoje domovine in ne na kakršnikoli politični pripadnosti Jugoslaviji. To je dejstvo, ki ga lahko potrdijo ustanovitelji društev.

Ko je veliki brat zvedel za ta društva, se je pričela politizacija teh in društva so postala prostor za politične manifestacije ter čaščenje političnih simbolov velikega brata, manj pa kulture stare domovine. Ena izmed takih večjih političnih manifestacij je bil tudi letošnji slovenski festival v Stockholmu.

Ker se prvotni ustanovitelji društev (sposobni animatorji kulture in razumniki) z vnašanjem političnih elementov v društveno življenje niso strinjali, so se umaknili. Spoznali so namreč, da so društva postala mesto medsebojnih političnih obsodb, ovajanj in vohunjenja. Veliki brat si je v društvi pridobil svoje zaupnike, vohljače, ki so poročali o dogodkih, poimensko tožili člane društev itn. — toda ne zaradi svojega gorečega političnega prepričanja, temveč osebnih nagibov.

To dokazujejo tudi zasliševanja članov društev v času njihovega obiska v domovini. Po pričevanju teh so organi službe državne varnosti vedeli za podrobnosti dogajanj v društvih, mnenja posameznih članov o politiki, njihova imena itn. Osebnostno poznam veliko rojakov, ki so bili zaslišani v

Slovenska radijska ura v Chicagu s 1. novembrom na novi postaji

CHICAGO, Ill. — S prvim novembrom 1985, se slovenski radijski program — Slovenska radijska ura — seli na novo radijsko postajo: **WCEV 1450 kc**, na AM radijskem kanalu! Od zgoraj navedenega datuma dalje, nas boste lahko poslušali vsak petek zvečer in sicer od 7:05 do 8. ure.

Prepričani smo, da vam je ta sprememba zelo dobrodošla, saj se vam s tem odpirajo nove možnosti lepega »vikenda« ali konca tedna, v katerega vas bo vedno uvajal slovenski radijski program, »ki nima samo zabavnega in informativnega obeležja, ampak je njegov cilj predvsem omogočiti poslušalcem sodelovanje v najširšem okviru družbenega življenja in pokazati javnosti neizčrpne zaklade naše kulture,« kot trdi Corinne Leskovar.

Nova radijska postaja WCEV 1450 AM zastopa pomembno mesto na chikaškem kulturno-etničnem področju, saj se upravičeno predstavlja kot »glas etničnih skupin Chicaga«. Tako se slovenska radijska ura pridružuje drugim etničnim skupinam v Chicagu in okolici, saj je zastopanih na tej postaji tekom tedna kar 30 različnih etničnih skupin, ki oddajajo v osmih jezikih.

Našim zvestim poslušalcem zagotavljamo, da se naš dosednji format ne bo spremenil: še vedno bomo prenašali novice, glasba, obvestila o tekočih zadevah, versko-kulturni del programa itd. Tudi vaši prijatelji, radijski napovedovalci Corinne Leskovar, Tony Gaber ter pp. Vendelin in Christian, ostajamo z vami in sicer z veliko željo, da postane naša oddaja prijetna obveznost za Vas in vašo družino vsak petek zvečer med 7.05 in 8. uro zvečer na postaji WCEV 1450 AM!

CHICAGO, Ill.:

GLAS VPIJOČEGA...

(Misli k Misijonskemu kosilu v Chicagu)

Ime mu je papež Janez Pavel II. cem: 'Pojdite, oznanjujte!'

Papeža je Afrika pretresla.

Najbolj ga je pretreslo pomanjkanje misijonarjev.

Za neko misijonsko nedeljo je zapisal: »Porabljam priložnost, da misijonarje pohvalim in se jim zahvalim, ker sejejo seme božje ljubezni kljub brezmejnemu težavam. Njihov junaški in neutrudljivi napor prinaša tolažljive sadove, da se v mladih, gorečih krščanskih Cerkvah pojavljajo domači in

domovini, in tudi take, ki jih je varnostna služba nagovarjala k poročanju. To ni nobena skrivnost, toda o tem se ne govori javno in na glas. Naj navedem primer.

Pred leti sta se na seminarju za učitelje slovenskega dopolnilnega pouka iz Švedske pojavila uslužbenca službe državne varnosti in nagovarjala eno izmed učiteljic, da bi prikrito zbiral in posredovala podatke o tukajšnjih kolegičah. Ona je sicer to »sodelovanje« odklonila, rekli pa so ji, naj o tem premisli. Ali je premišljala ali ne, se še danes ne ve. To se je zgodilo v Ljubljani.

Vest o zasliševanju rojakov, ko so ti obiskali domovino, se je seveda razširila med Slovenci na Švedskem. O tem so poročali tudi švedski časopisi. Ker pa ljudje zasliševanj policije in ovajanj ne marajo, se je precej članov pričelo izogibati društev, kjer se je vršilo zbiranje informacij. Nekateri so postali previdni in strokovnjaki za molk, drugi zopet otroci vetra in orodje velikega brata.

Ta ovajanja, ki so sad zavisti, medsebojnih osebnih sporov in nekakšno zbiranje točk za politično neoporečnost, seveda nimajo resne podlage. Seveda se veliko slovenskih izseljencev po dvajsetih letih bivanja na Švedskem navdušuje za demokracijo švedskega modela (veliko jih je tudi sprejelo švedsko državljanstvo), za večstrankarstvo, in so sposobni kritizirati zlorabo oblasti, okoriščenje privilegiranega razreda in gospodarski kriminal v Jugoslaviji. In kaj zato? Te kritike je vedno več tudi v jugoslovanskih časopisih. Seveda pa je veliki brat občutljiv za kritiko, ki prihaja od izseljencev in jo kar počez imenuje za sovražno propagando emigracije, fašistično in teroristično.

Ovajanja in zasliševanja so med Slovenci na Švedskem ustvarila neprijetno vzdušje strahovanja. Namen je bil dosežen: zavedaj se, da te veliki brat tudi na razdaljo nadzoruje, pa čeprav živiš v demokratični Švedski. Njegove nevidne tipalke represije sežejo tudi sem. Drži gobec in zanimaj se za privatništvo in potrošništvo, odvajaj redno tveje devize v domovino — osebno samostojnost, svobodo vesti in misli pa pusti na miru, da boš lahko dolgo živel in ti bo dobro na zemlji.

J.T. (Svobodna misel)

št. 6, sept. 1985 (Švedska)
(Povzeto iz S.S., 10.X.1985)

novi duhovniški in redovniški poklici, ki so upanje za jutrišnjo Cerkev.

Katoliški misijoni —
Franc Sodja

MISIJONSKO KOSILO v Chicagu bo 10. novembra 1985, v času in po sporedu, kakršen velja pri vseh dobrodelnih kosilih: po zadnji maši pri Sv. Štefanu s ceno \$6, otroci pa s polovično ceno. Vstopnice so v predprodaji — tudi v župnišču, dobile se bodo seveda tudi pri vratih. Vsakdo dobrodošel!

Odbor Misijonskega odseka v Chicagu zbira s prispevkom kosila in darov podporo samo za slovenske misijonarje in misijonarke, ki so razkropljeni kar po celem svetu: v Afriki (največ naših je na Madagaskarju), v Aziji (Indija, Tajska, Japonska), v Oceaniji (Papua - New Guinea), v Južni Ameriki (Čile). Prispevki naših dobrovoljcev so le kapljica v morju potreb.

Mnoge misijonarje in misijonarke poznamo podporniki osebno, mnogi nas po pismih prosijo za pomoč, naslove nam daje tudi naša MZA.

V zadnjem letu — 1984 — je čikaški Misijonski odsek razposlal \$3.803.00 misijonarjem na terenu. Koliko mogoče enako je prejelo denarni dar deset prejemnikov oziroma misijonskih garačev. Odbor je zelo upošteval one, ki skrbje za go-bavce, onemogle, starčke, lačne otroke in zavržene, begunce idr. Misijonski in zelo podjetni brat Joško Kramar je ustanavljal in opremljal na novo ustanovljeno misijonsko postajo na otoku Papua — Nova Gvineja. Prejel je več paketov s cerkvenimi in osebnimi predmeti; prišel je praznih rok na prazno zemljo. Nekoč je pisal, da so prebivalci večinoma še kar goli.

V zgoraj navedeni letni vsoti je všteti dohodek lanskega kosila, ki je znašal \$1.811.00; ostali denar se je nabral tekom leta od darovalcev za misijone.

Letopis Cerkve na Slovenskem za leto 1985 nam pove, da deluje v misijonih po svetu 130 slovenskih misijonarjev in misijonark in da so se jim letos pridružili še štirje mladi. Še je dosti idealizma v mladih ljudeh! V listu *Družina* smo brali, da so v septembru na Rakovniku praznovali štirje salezijanci 50-letnico odhoda v misijone in med njimi naš imenovani Joško Kramar. Na kartici iz Rima je poleg pozdravov dobrotnikom napisal, da bo moral iti polagat temelje zopet novi misijonski postaji.

Povrnimo se zopet h kosilu dne 10. novembra! Prosimo vašega obiska, prosimo vaših odprtih rok za bližnjega, čeprav je daleč. Kosilo potrebuje mnogo prostovoljcev v kuhinji in pri postrežbi. Vodila bo naša znana ga. Rusova in nje-ne pomočnice in tudi pomočniki. Tistega fanta in dekleta bomo še najbolj veseli, ki se bo sam javil za postrežbo in pospravljanje dvorane. Prošjam priključujemo še doma-če pecivo in darila za »raffle«. — Ana Gaber

Ha-Hec-Hi- Ho-Humor!

Skuhal ali pogrel MECAN

BRATI PO ANGLEŠKO NI KAR TAKO

Matt sedi v prvi vrsti in posluša koncert. Ne more se spomniti kompozicije, ki jo orkester pravkar igra, čeravno se mu zdi zelo znana. Pa namigne zraven sedečemu prijatelju, ki je šele pred dvema letoma prišel v Ameriko, naj pogleda na note najbližjega violinista na odru, kaj tam piše.

Prijatelj pogleda in mu zašepeče na uho: PAGANINI.

Matt, ki so mu Paganini in njegova dela znana do podrobnosti — kaj ne bi poznal tega najboljšega violinista vseh časov, rojenega v Italiji v 18. stoletju! Saj je menda tako lepo igral violino, da so se širile govorice, da je v zvezi s samim hudičem. Pozna tudi nekaj njegovih del, zlasti **Moto Perpetuo**, ampak to, kar zdaj igrajo, ne more biti in ni Paganini. Končno stopi k odru in sam pogleda v knjigo z notami:

»Tisto piše PAGE NINE; naslov kompozicije je bolj spodaj.«

Izgleda, da večina ženskega spola še vedno verjame v čudeže. Kar pogledajte v lepotilne salone, pa boste videli, ali ni res!

My wife brings more bills in the house than a Congressman.

- Moj mož mi večkrat reče, kako sem lepa.
- Tudi moj ima slabe oči.

Saj, madam, are all those children yours or is it a picnic?

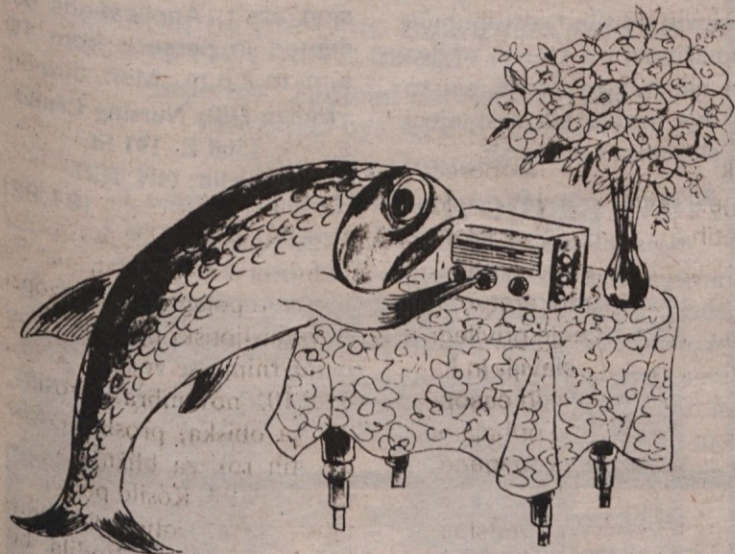
They are all mine, conductor, and believe me, it's no picnic.

Nekdo je naročil v gostilni juho in ko mu jo strežnica prinese, je moral na telefon. Ker se je bal, da mu ne bi medtem kdo juho pojedel, je napisal na kos papirja: SEM PLJUNIL V KROŽNIK.

Ko se je vrnil, je našel juho nedotaknjeno, ampak nekdo je pripisal na papir: JAZ TUDI.

- Misliš, da bo nehalo deževati?
- Verjetno. Do zdaj je še vedno.

Kaj misliš, kako dolgo bo trajala vojna?
Do prvega.
Kako to veš?
San vendar oboji pravijo, da se bodo borili do ZADNJEGA. Torej bo PRVEGA konec.

Takole si predstavljam Milana in nekatere druge prijatelje, ki se kratkočasijo z muziko, medtem ko čakajo name, da bi zaigrali par iger biljarda v Slovenskem del. domu na Waterloo Rd. Milan zgoraj išče na radio pesem ADIOS AMIGO.

Tudi če ima včasih kdo med njimi tak krompir, kot tisti bahač zadnjič, zame so še vedno vsi le to, kar pokaže zgornja slika.

TONE ARKO:

V Portorožu sem prenočil v Hotelu Palace. Ta hotel je bil zgrajen, še za časa stare Avstrije, najbrž za njeno višjo družbo. Tedanja luksuznost se še danes pozna.

Zjutraj sem zajtrkoval v hotelski restavraciji. Natakarn me je vprašal kar po angleško: »What kind of American breakfast would you like to have, ham or sausage and eggs or a country breakfast?« To vprašanje me je malce presenetilo in sem ga vprašal, kako on ve, da sem iz Amerike. Rekel je: »By your shoes.« Očividno je goste iz Amerike že večkrat videl in jih pozorno opazoval. Seveda je pa tudi njega nekoliko presenetilo, ko sem začel govoriti v slovenščini.

Z nekoliko zamude se je simpozij začel v zborovalnici tik ob morju in samo par sto metrov od Hotela Palace. Uradnih je bilo več jezikov, toda nisem vseh obvladal in zato nisem mogel slediti dovolj podrobno vsem referatom.

Osebnost mi je bil najbolj všeč, gledano z znanstvenega vidika, referat nekega strokovnjaka iz Češke, ki je bil specialist za transformacije v martenzitu. Kasneje sem ga osebno srečal in sva se zadržala v daljšem razgovoru o njegovem raziskovalnem delu. Med drugim je tudi odlično obvladal angleščino in kar dobro poznal raziskovalna dela specialistov v ZDA v njegovi stroki.

Kot sem že omenil, so bili referati slovenskih avtorjev precej praktične narave. Menim, da jim pravzaprav kovinska industrija diktira njihova dela in jih mogoče tudi financira. Z redkimi izjemami, v ZDA univerze nakazujejo smer raziskovalnega razvoja, dočim pa podjetja temu le sledijo. Seveda je bilo tudi v našem zveznem kongresu nekaj poskusov spuščati se v podrobnosti raziskovalnih projektov, katere financira federalna vlada, toda je stvar v glavnem propadla, ker je v Kongresu malo ljudi, ki bi temo kakega dela sploh razumeli, kaj šele ocenjevali, kar so nekateri kongresniki izrecno želeli.

Po zaključitvi simpozija je bil prirejen slavnostni banket, na katerega sem bil tudi jaz povabljen kot gost. Udeleženci so poleg večerje tudi precej popili, v glavnem vino, v nekaterih slučajih prekomerno. Jeziki so postali bolj sproščeni in šele ob tej priliki sem mogel presoditi pravi značaj nekaterih teh ljudi. Ne bom se spuščal v podrobnosti, ker to ni bistveno temu pisanju.

Že pred začetkom večerje so me predstavili mnogim udeležencem. Med temi sta bila tudi dva gosta, ki pa, sodeč po opisu predstavljalca, nista imela, vsaj meni ne, jasne zveze z delom večine drugih udeležencev. Mnenja sem bil, da sta bila najbrž kakšna funkcionarja.

CONFITEOR

VI.

Vino, s katerim smo bili postreženi, je bilo kar dobre kvalitete in je tudi meni ugajalo. Med pogovorom sem ga počasi srkal. Čeprav ga navadno še kar dobro nesem, imam pa seveda tudi jaz gornjo mero.

Sedaj sem opazil nekaj, čemur doslej nisem posvečal posebne pozornosti. Čeprav sem vino pil in pil, je ostal moj kozarec vedno skoraj do vrha poln. Ker sam nisem nalival, je to moral delati kdo drugi. Opazil sem, da je moji ožji družbi prisostvoval tudi eden od prej omenjenih dveh gostov. Čeprav je to skušal prikriti, sem opazil, da je prav on dolival. Nekateri drugi v družbi so govorili, kako je vino dobro in me vabili, naj še kaj

zvrnem. Seveda sem skušal biti olikan. Ker sem že dosegel svojo mero, sem poskusil družbo zadovoljiti s tem, da sem vino iz mojega kozarca počasi zlival v druge prazne kozarce in steklenice, ki jih je bilo na mizi na pretek. Tisti »gost« je pa postal korajžnejši. Začel je govoriti, da vidi, da mi vino tekne in mi ga je začel nalivati kar sproti.

Po kaki uri in pol vsega tega je ta »gost« najbrž pričakoval, da bom dovolj vinjen in tako tudi zanje dovolj »pripravljen«. K sreči sem to namero pravočasno razumel in se mogoče izognil neznanim nevsečnostim. Kje je zajec tičal nisem seveda nikdar zvedel.

(dalje na str. 4)

V torek, 5. novembra, glasujte za odločnega zastopnika!

VOLITE ZA

GUS FRANGOS

Demokrat, Mestni odbor, 13. varda

Priporoča ga: *The Cleveland Plain Dealer*

Paid for by Frangos for Council Committee
Jim and Margo Repka, Co-Chairpersons
6701 St. Clair Ave., Cleveland, O. 44103

Lausche edition ads

Please place my advertisement in the Frank J. Lausche special edition of Ameriška Domovina which will be published Nov. 15.

- ☐ \$320 — full page
- ☐ \$160 — half page
- ☐ \$80 — quarter page
- ☐ \$30
- ☐ \$20
- ☐ \$10
- ☐ \$5

Message _____

My Name _____

My Address _____

All advertisements must reach the editor's desk by noon Sat., Nov. 2.

Send to Lausche Edition, American Home, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103.

SLOVENCİ PO SVETU:

Slovenska skupnost v Belgiji

(To poročilo je za goriški
Katoliški glas pripravil msgr.
Kazimir Humar. Ur.)

Ko sem na zemljevidu Belgije iskal Eysden, ga nisem našel. Vedel pa sem, da je blizu Maastrichta v belgijskem Limburgu. Ko smo z zborom »Mirko Filej« in ansamblom Lojzeta Hledeta prišli tja, smo pa Eysden »odkrili«. Drži se Maastrichta, da ne veš, kje se začne eno mesto, kje drugo. Tako tudi drugod v severni Belgiji in na Nizozemskem: vasi in mesta se držijo eno drugega, hiše sredi vrtov, gozdičev, ulice ena podobna drugi, hiše prav tako, da se v njih izgubiš hitreje kot v Parizu.

To se mi je tudi zgodilo. Deset minut od stanovanja, kjer sem bival, stoji župnijska cerkev. Šel sem si jo ogledat. Toda na povratku sem se izgubil in celo uro taval, da sem prišel do stanovanja. Toda izgubili so se tudi drugi, ne samo jaz.

To je Limburg, dežela, ki je dala delo in kruh številnim slovenskim ljudem po zadnji svetovni vojni in tudi že pred njo. Rudniki so klicali slovenske ljudi, ki so se tam zaposlili. Toda ta rod slovenskih rudarjev je danes v penziji, njih otroci so si pa s šolami pomagali do lažjega kruha. Mladih rudarjev med Slovenci v Belgiji in na Holandskem ni več.

Društvo »Slomšek«

Slovenci so si v Limburgu ustanovili svoje rudarsko društvo sv. Barbare, saj se Slovenci radi družijo zato, da zapojejo, popijejo kozarec vina in zbudajo spomine na staro domovino. Tako je bilo in je bolj ali manj povsod. Vendar je po zadnji vojni tudi med rojake v Belgiji in na Holandskem segla politika, ki nas je že doma razdvojila.

Društvo sv. Barbare je zašlo pod vpliv režima v Jugoslaviji, kar ni bilo vsem všeč, zlasti ne slovenskim izseljenskim duhovnikom. Zato so se ločili od sv. Barbare in ustanovili novo kulturno društvo »Slomšek«. V njem so našli mesto krščansko in demokratično usmerjeni rojaki. Društvo je kmalu pokazalo izredno življenjsko silo ob angažiranosti nekaterih

laikov in dušnega pastirja Vinca Žaklja.

»Slovenski dan«

Pred 25 leti so si zamislili »Slovenski dan«, ki naj bi ob kulturnih nastopih in ob pogrnenih mizah privabil Slovence iz belgijskega in holandskega Limburga, da se srečajo, se poveselejo in pokažejo svojo kulturno ustvarjalnost. Ti dnevi so se potem nadaljevali do letos, ko obhajajo srebrni jubilej.

Da bi slavje dobilo še bolj praznični značaj, so povabili medse zbor »Mirko Filej« iz Gorice. Ta je pred leti že bil njihov gost, zato so se fantje radi odzvali. Pridružil se jim je še ansambel Lojzeta Hledeta iz Števerjana. Ta ansambel namreč nekako obvezno spada k takim srečanjem zato, da po kulturnem programu zabava mlade in stare, ki se radi po stari slovenski navadi zavrtijo.

Kulturno slavje

Srebrni jubilej »Slovenskega dneva« je »Slomšek« na široko in vzorno organiziral. Na predvečer, tj. v petek 11. oktobra je bilo v občinskem kulturnem centru »uradno« odprtje jubileja. Začel je s pozdravi predsednik društva »Slomšek« Bernard Žabot. Vsi govori in pozdravi so bili najprej v slovenščini, nato so jih prevajali v flamščino.

Bernard Žabot je Štajerc, doma iz Razkrižja in je v petdesetih letih prišel v Belgijo z družino in si tu zgradil svoj dom kot večina rojakov. Govorili so potem še drugi, med njimi tudi domači župnik in pa župan, ki gre Slovincem na roko, kolikor more. Saj Slovenci uživajo ugled tako v Belgiji kot na Holandskem.

Ob tej priložnosti so podelili odličja in priznanja številnim kulturnim sodelavcem, ki so se pri »Slomšku« trudili tako na področju zborovskega petja kot pri folklori. Ker smo Goričani prišli v Belgijo prej kot je bilo načrtovano, smo se lahko udeležili tudi tega uvodnega slavja v petek zvečer in je zbor »za poskus« zapel dve pesmi.

Višek slavja je pa bil naslednji dan v soboto, 12. oktobra. Prav kak mesec prej je občina dokončala novi avditorij, ki se

je izkazal, da je zelo akustičen prostor. V tem avditoriju se je razvil bogat program in morda kar preobilan kulturni program.

Začel se je z mašo v dvorani. Somaševalo je šest duhovnikov, ker so prišli g. Nace Čretnik iz Pariza, g. Stanko Kavalar iz Mericourta v severni Franciji, g. Kazimir Gaberc iz Charleroi (Belgija) ter hrvaški izseljenski kaplan iz Liegea, saj se Slovenci in Hrvati radi družijo ob skupnih slavnostih. Pridigal je g. Vinko Žakelj in poudaril nekaj smernic za kulturno in krščansko življenje med rojaki.

Sv. maši je sledil ostali program. Začeli so najmlajši, otroci iz vrtca. Zapeli so in zadržali prisrčno kot znajo le otroci. Ti malčki iz slovenskih družin so upanje za bodočnost, kakor tudi mladi, ki jih je bilo kar dosti med pevskim zborom in med folklorno skupino.

Program je nadaljeval domači mešani zbor, ki je nastopil tudi v moški zasedbi. Zapeli so prav dobro. Pri tem bi omenil, kar je bilo že večkrat poudarjeno, koliko truda in žrtev stane zborovsko petje v tujini, ko se vozijo na vaje desetine kilometrov daleč, zborovodja Vili Rogelj prevozi celo sto km, da pride na vaje. Kaj bi rekli naši mladi, ki jim je prehudo hoditi na vaje v

CONFITEOR

(Nadaljevanje s str. 3)

Mogoče bi bil na vso stvar sploh pozabil, da se ni dogodilo še nekaj, na kar sem postal pozoren. Ker menda le nisem bil dovolj vinjen v njihovo zadovoljstvo, so poskusili še nekaj novega.

Tisti »gost« je zapustil našo družbo in se posvetoval z enim izmed profesorjev na fakulteti. Ko se je naša družba nekoliko razredčila, sta oba zopet prišla k meni. Spregovoril pa je profesor. Najprej je izrazil zadovoljstvo, da sem jim predaval in da sem bil njihov gost. Potem je začel govoriti, da bi tudi oni radi izkazali nekaj od njihove strani. Rekel je, da imajo za mene nedaleč pripravljeno vikend hišico s primerno žensko družbo.

Postalo mi je sedaj jasno to, da so me hoteli na nek način kompromitirati, nakar bi potem lahko postavili bogve kakšno zahtevo ali zahteve.

Zahvalil sem se jim za njihovo »gostoljubnost« in odgovoril, da imam pač že vse od prej načrtovano in da na žalost njihove ponudbe ne morem sprejeti. Želel sem jim lahko noč in odšel nazaj v hotel.

(se bo nadaljevalo)

Katoliški dom, do koder imajo največ deset minut vožnje?

Prišla je vrsta na zbor »Mirko Filej«. Naši pevci so se dobro pripravili in vadili skoro vsak večer cel mesec. Njihov trud je bil poplačan z zelo uspešnim izvajanjem. Tudi izbira pesmi je bila dovolj posrečena, ker so izbrali le slovenske skladatelje s pevno melodijo. Ker je bila dvorana res akustična, so prišli do izraza tudi pianissimi.

Omenil sem, da imajo rojaki v Belgiji svojo folklorno skupino »Vesela mladina«. Na odru je nastopilo šest parov v narodnih nošah. Za seboj ima skupina že 15 let dela. Dokaj dovršeno so izvedli nekaj gorenjskih narodnih plesov. Pozna se jim strokovno vodstvo P. Cvrleta. Ta skupina je potem srečanje tudi zaključila s štajerskimi oz. prekmurskimi pustnimi plesi. Vmes smo videli hrvaško folklorno skupino »Vatroslav Lisinski« iz Liegea, ki je izvajala hrvaške narodne plesove. Dolgi program je nastop obeh folklornih skupin olajšal in popestril. Škoda, da pri nas v Italiji imajo slične skupine tako kratko življenje.

Priateljska srečanja

Za kulturnim programom v avditoriju je sledilo srečanje ob pogrnenih mizah v veliki dvorani. Tu je prišel do veljave ansambel Lojzeta Hledeta, ki je dolgo čez polnoč zabaval mlado in staro, da so se veselo vrteli in poveseleli. Saj tudi to pomaga gojiti medsebojne človeške odnose prijateljstva in miru.

Naj dodam še samo to, da je zbor v nedeljo 13. oktobra pel pri maši ob 11. uri v cerkvi sv. Družine v Brunssumu na Holandskem, in sicer pri maši za domačine Holandce, ker imajo Slovenci svojo nedeljsko mašo v neki drugi cerkvi. Tudi tu je v holandsčini pridigal g. Žakelj, ki je vernikom položil na srce, naj imajo potrebno razumevanje za tuje priseljence, ki želijo ohraniti svojo vero tudi s pomočjo svoje narodne kulture.

Nedeljo popoldne je zbor izrazil za obisk Kölna in kölnske stolnice, kjer častijo sv. Tri kralje. V ponedeljek že zgodaj jutraj so se Goričani morali posloviti od silno gostoljubnih domačinov, pri katerih so dva dni bili njihovi gostje, saj so po dva in dva bili nastanjeni pri slovenskih družinah.

Novi grobovi

(Nadaljevanje s str. 1)

Oltarnega društva pri Mariji Vnebovzeti in Kluba slov. upokoencev v Collinwoodu. Mnoga leta sta pokojna in njen tudi že pok. mož lastovala in vodila delikateso na

15508 Holmes Ave., potem sta kupila Gaiety Bar Inn na Waterloo Rd. in ga vodila do leta 1960. Pogreb je bil iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152. cesti. Darovi v pokojničin spomin Slovenskemu domu za ostarele bodo s hvaležnostjo sprejeti.

John R. Brodnik

Tragično je umrl 22 let stari John R. Brodnik, sin Johna in Ellen, brat Karen, Kennetha, Ronalda in Carol. Pogreb bo iz Zak pogrebnega zavoda na 6016 St. Clair Ave. jutri, v sredo, v cerkev sv. Vida dop. ob 10. uri in od tam na Kalvarijo. Na mrtvaškem odru bo danes, v torek, pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Sophie Armstrong

Umrla je 76 let stara Sophie Armstrong, rojena Bokar, vdova po Lawrenceu, hčerka Josepha in Julie (oba že pok.), sestra Josepha, Edwarda, Alberta, Mary Cole, Ann Pureber, Rose Rytell, Dolores Elkanick ter že pok. Mildred, Juliusa in Michaela. Pogreb je bil iz pogrebnega zavoda Zak na 6016 St. Clair Ave. včeraj, v ponedeljek, v cerkev sv. Vida in od tam na Kalvarijo.

Ida M. Jerman

V torek, 22. okt., je na svojem domu nenadno umrla 67 let stara Ida M. Jerman, vdova po l. 1958 umrlem Anthonyju, mati Ronalda (Kalif.) in Cathy, 2-krat stara mati, vsi bratje in sestre so že pok., zaposlena do svoje upokojitve pri White Motors. Pogreb je bil v oskrbi Grdinovega pogrebnega zavoda na E. 62. St.

MALI OGLASI

Hiše barvamo zunaj in znotraj Tapeciramo (We wallpaper). Popravljamo in delamo nove kuhinje in kopalnice ter tudi druga zidarska in mizarska dela.

Lastnik TONY KRISTAVNIK
Pokličite 423-4444 ali 729-1023
(x)

HELP WANTED

Mature, caring individuals, to provide care in a new 100 bed nursing facility. Positions available: cook, house-keeping ass't, laundry & nursing ass't. Applications accepted in person, from 10 a.m. to 2 p.m., Mon. thru Fri.
Indian Hills Nursing Center
1500 E. 191 St.
Euclid, OH 44117
(81,82)

For Sale

8 room single home. One block from St. Vitus Church.
\$19,900. Call 951-2031.
(66-85)

V BLAG SPOMIN

Žaluojači:

Marija — žena; Mimi in Slavka — hčerki
z družinama; Lojze — sin.

Cleveland, Ohio, 29. oktobra 1985.

OB TRINAJSTI OBLETNICI
ODKAR JE V GOSPODU
ZASPAL NAŠ LJUBLJENI
MOŽ, DRAGI ATA,
STARI ATA in TAST

ALOJZIJ ŠEF

Svoje blage oči je zatisnil
dne 30. oktobra 1972.

Srce kliče, v duhu gleda
ljubeče vdani tvoj obraz.
Zdaj luč nebeška te ogreva,
ljubeče gledaš dol na nas.
Ko mirno v hladnem grobu
spiš, v srcih naših ti živiš.

Anton M. Lavrish

ATTORNEY-AT-LAW
(Odvetnik)

Complete Legal Services
Income Tax-Notary Public

18975 Villaview Road
at Neff
692-1172

Grdina Pogrebni Zavod

17010 Lake Shore Blvd. 531-6300
1053 E. 62. cesta 431-2088

— V družinski lasti že 82 let. —

Vtisi po obisku v State Departmentu

V četrtek 10. oktobra sem bil povabljen od State Departmenta, naj se udeležim celodnevne posvetovanja v Washingtonu, D.C., na katerem bodo govorili in pojasnjevali ameriško zunanjo politiko na raznih področjih visoki uslužbenci State Departmenta. Povabljenih je bilo več predstavnikov drugih etničnih listov, predsednikov raznih privatnih organizacij, predstavnikov delavskih unij, ženskih organizacij in drugih privatnih in dobrodelnih ustanov. Zbranim naj bi govoril med drugimi osebnostmi tudi državni sekretar George S. Shultz, ki da bo tudi priredil sprejem za vse udeležence. Stroške za potovanje, prenočevanje in vse drugo naj bi poravnali udeleženci sami. Odločil sem se, da se bom povabilu odzval kljub temu, da bodo uradniki State Departmenta podajali že znane podatke oziroma zunanjepolitična stališča ameriške vlade. Sledijo nekateri moji vtisi iz tega posvetovanja, ki je bilo ravno na dan, ko so ameriška letala prisilila egiptovsko letalo, na katerem so bili palestinski teroristi, da je pristalo na Siciliji.

Povabilo je prosilo udeležence, da naj pridejo v State Department po možnosti že ob 8.30 zjutraj in sicer pri vходу za diplomatske predstavnike na 22. in C ulicah (slika na desni, zgoraj). Ker sem potoval z avtom in tisti del Washingtona po prejšnjih obiskih poznal, sem mogel parkirati zelo blizu State Departmenta. Bil sem tako zgodaj, da sem moral čakati v veliki veži do napovedane ure, mogel sem pa opazovati uslužbence, ko so ravno pri tem vходу prihajali na delo. Pričakoval bi bil, da bi bili vsi zelo lepo in dostojno oblečeni, a ni bilo tako. Neka-

teri (redki) moški so bili kar v majicah, nekatere ženske v copatah. Srednjeletnih uradnikov in uradnic ni bilo veliko in sem sklepal, da so ti imeli pravico parkirati v garaži v samem poslopju.

Po zadnjem obisku 1982. leta sem bil mislil, da bodo novejši varnostni ukrepi strožji, a tudi tega ni bilo videti. Seveda so čakali pred poslopjem policisti, bilo je nekaj betonskih ovirov, ki jih prej ni bilo, v veži pa so vsakega obiskovalca, ki je hotel v notranjost poslopja, pregledali varnostniki. Vendar je

bilo podobno varnostnim ukrepam, s katerimi se naveden potnik srečuje na vsakem letališču.

Registriranje je bilo spretno organizirano, udeleženci smo imeli nekaj časa, da smo se pri kavi ali čaju spoznali, potem smo bili povabljeni v Loy Henderson konferenčno dvorano (druga slika na desni) na začetek konference. Ker sem bil med prvimi, ki so prišli v dvorano, sem našel sedež naravnost pred govorniškim mestom, kar je omogočil jasen posnetek državnega tajnika Shultza in drugih govornikov.

Konferenco je uradno začel tiskovni predstavnik State Departmenta Bernard Kalb, ki je pozdravil navzoče in dejal, da se State Department zanima za naša mnenja in jih bo tudi upoštevala pri oblikovanju zunanje politike. No, to izjavo menda ni nihče vzel preveč resno. Kalbu je sledil namestnik državnega tajnika Robert M. Smalley, ki je povedal, da so se govorniki skrbno pripravili, da pa bodo imeli le krajše govore, potem bodo pa z veseljem odgovarjali na vprašanja navzočih. Povedal je tudi, da lahko navzoči citiramo vse izjave dobesedno, ako želimo, prav tako lahko govornike fotografiramo ali posnemamo njih govore na traku. To je seveda tudi pomenilo, da ne bomo nič slišali, kar bi bilo zaupno oziroma ne za javno uporabo.

Prvi govornik je bil namestnik tajnika Shultza za politične zadeve Michael H. Armacost, ki je dal zelo posplošen in širok pregled ameriške zunanje politike. Poudaril je, da trenutno se State Department pripravlja na srečanje na vrhu med Reaganom in Gorbačovom ter za probleme Srednjega vzhoda.

Sledil mu je pomožni tajnik za afriške zadeve Chester Crocker, ki je bil zadnji čas precej videti tudi na televiziji in sicer v zvezi z ameriško politiko do Južne Afrike. V svojem govoru je največ govoril o tej politiki, tudi nastavljena mu vprašanja so se bavila s to tematiko. Zanimivo je bilo, da ni hotel dosti govoriti o angolskih upornikih, ki ogrožajo obstoj marksističnega režima. Dejal je le, da se ZDA prizadevajo za odhod tujih (kubanskih) vojakov tako iz Angole kot Etiopije.

Tretji govornik je bil Mark Palmer, ki je govoril o ameriško-sovjetskih odnosih, o

(dalje na str. 6)

Zunanost poslopja State Departmenta v Washingtonu. Spodaj je glavni vhod za diplomate in druge obiskovalce, zgoraj pa vidite del balkona na 8. nadstropju, kjer je bil zvečer sprejem za udeležence konference. Balkon nudi krasen razgled nad reko Potomac, Lincolnovim, Washingtonovim in Jeffersonovim spomenikom, Kennedyjevim centrom ter deloma nad pokopališčem Arlington.

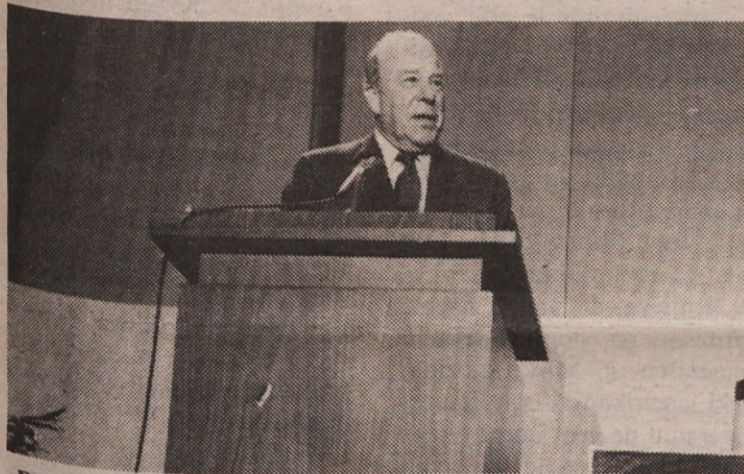
Zgoraj vidite Loy Henderson konferenčno sobo, v kateri je bila konferenca. Dvorana je zelo sodobno opremljena, predvsem s pripomočki za sprotno prevajanje več tujih jezikov hkrati.

Državni tajnik George Shultz odgovori na postavljeno mu vprašanje. Po krajšem nagovoru je Shultz namreč vzel kakih 10 minut, da je odgovoril na vprašanja. Na sliki je tudi tiskovni predstavnik State Departmenta in bivši poročevalec za CBS televizijo Bernard Kalb.

Zvečer je bil v posebni sprejemni dvorani State Departmenta na 8. nadstropju uraden sprejem za udeležence. Dvorana je kar razkošno opremljena in sicer v nekakšnem klasičnem-kolonialnem stilu. Državni tajnik Shultz se tega sprejema ni udeležil, pač pa so bili navzoči razni drugi uradniki, ki so bili tekom dneva govorili na zborovanju.

Državni tajnik ZDA George Shultz med svojim nagovorom. Shultz je bil videti precej veselo razpoložen. V času, ko je bil pri nas na zborovanju, je namreč bila v teku akcija zoper egiptovsko letalo, ki se je uspešno končala. Seveda o tej akciji ni znil niti besede, dejal nam je le, da je že imel dolg dan, ki pa še ni bil končan.

(Vse slike: urednik)

Keep A Good Judge JUDGE EDMUND J. TURK

Cleveland Municipal Court
Selected by the Ohio Supreme Court to
receive the court's award for

Superior Judicial Service — 1984

Endorsed by: AFL-CIO UAW

Ameriška Domovina

Cosmopolitan Democratic League

Cuyahoga County Democratic Party

Ward 11 and 13 Democratic Clubs

Retain Judge Turk Committee Treas. Nancy Walden, 6411 St. Clair Ave., Cleveland, O.

KOLEDAR PRIREDITEV

V »Koledar« pridejo prireditve društev in drugih organizacij, ki objavljajo v »Imeniku društev« vsak mesec. Vključene so tudi prireditve, ki so v uredniškem mnenju koristne za našo skupnost.

NOVEMBER

2. — Štajerski klub ima martinovanje v dvorani sv. Vida. Igrajo Veseli Slovenci.

8., 9. in 10. — Jesenski festival pri Sv. Vidu.

9. — Belokranjski klub ima martinovanje v SND na St. Clair Ave., ki bo obenem 20-letnica kluba. Igrata orkestra Veseli Slovenci in Tone Klepec

9. — Pevski zbor Jadran praznuje svojo 65-letnico z večerjo, koncertom in plesom v SDD na Waterloo Rd.

17. — Slovensko-ameriški kulturni svet priredi banket in program na čast Franku J. Lauschetu ob priliki njegovega 90. rojstnega dne v SND na St. Clair Ave.

30. — Ameriška Dobrodela Zveza priredi banket ob 75. obletnici ustanovitve, v SND na St. Clair Ave.

DECEMBER

1. — Miklavževanje Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti v

Collinwoodu. Ob 3. uri pop. v šolski dvorani.

8. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi miklavževanje v farni dvorani. Pričetek ob 3. uri popoldne.

Vtisi ob obisku v State Departmentu

(Nadaljevanje s str. 5)

ameriški politiki do pogajanj s SZ glede jedrske oborožitve ter tudi o ameriškem zanimanju za človečanske pravice v SZ. Največ vprašanj je bilo glede političnih oporečnikov v SZ, Palmer pa je bil očitno podrobno seznanjen z vsakim naštevanim primerom. Očitno je bilo tudi, da je bil že stari znanec mnogih, ki so ga o teh zadevah vprašali. Najbolj zgovorni pri tem so bili Ukrajinci, Rusi in tudi predstavniki baltških narodov.

Sledil je odmor za obed. Nekateri udeleženci so si poiskali restavracije v bližini State Departmenta, sam sem pa obedoval v samopostrežni restavraciji, ki je na razpolago uslužbencem in obiskovalcem. Povem lahko, da hrana ni nič boljša od tiste, ki jo najdete v vsaki taki restavraciji.

V popoldanskem času je o Srednjem vzhodu poročal pristojni uradnik Richard W. Murphy. Dejal je, da je ameriška politika do držav Srednjega vzhoda osredočena na iska-

SAN FRANCISCO, Kalif. - V San Franciscu je 9. oktobra umrl Karel Rogina v svojem 77. letu. Pokopali smo ga na katoliškem pokopališču Holy Cross. Za njim žaluje njegova žena Lojzka roj. Govednik s Sodjega vrha, fara Semič v Beli Krajini. Lojzka je dolgoletna naročnica *Ameriške Domovine*.

Žalujejo za njim tudi drugi

nje miru med Izraelom in njegovimi sosedi. Pri tem je bilo jasno, da ZDA veliko računajo na jordanijskega kralja Husseina.

Murphy je bil tisti čas polno zaposlen s krizo v zvezi z ugrabitvijo ladje Achille Lauro, ni pa seveda šel v nobene podrobnosti, ki bi ne bile znane vsakemu bralcu dnevnega časopisja.

Po Murphyju so govorili predstavniki State Departmenta o politiki do Srednje in Latinske Amerike, Azije ter o mednarodnem trgovanju. Kot je bilo napovedano na začetku konference, je vsak uradnik odgovarjal na vprašanja. Nekatera vprašanja so bila resna, vendar je bilo veliko takih, ki so posegli v razpravo, ki so se hoteli izkazati oziroma podati svoje osebno stališče.

Kot zadnja točka konference je bila napovedan obisk tajnika Shultza. Za dobrih 15 minut se je zakasnil, a je le prišel. Ob tej priliki so bili v dvorani tudi poročevalci vseh ameriških televizijskih mrež s svojimi kamerami, vendar Shultz ni nič povedal, kar bi jih zanimalo. Ob njegovem nagovoru še ni bilo nič znanega namreč o zadevi v zvezi z egiptovskim letalom.

Dan se je končal s sprejemom v prostorih državnega tajnika na 8. nadstropju State Departmentovega poslopja. Bil je zelo lep, sončen in topel dan in tako smo se mnogi zadržali na balkonu. Bil je prijeten zaključek sicer dolgemu in tudi zanimivemu dnevu.

Vsak udeleženec konference je prejel seznam tistih, ki so povabilo na konferenco sprejeli. Vsi sicer niso prišli. Zanimivo za mene pa je bilo dejstvo, da nisem na seznamu opazil nobenega drugega udeleženca, o katerem bi lahko rekel, da je bil predstavnik enega od narodov, ki skupaj tvorijo današnjo Jugoslavijo. Nobenega Hrvata, nobenega Srba, tudi nobenega drugega Slovenca. Zelo veliko je bilo Poljakov in Čehov, Ukrajincev in Rusov, tudi Baltov, nobenega pa ne, ki bi lahko rekel, da se prvotno in poglavito zanima za jugoslovanske zadeve.

Uradniki State Departmenta, ki so nam govorili, so bili videti izredno inteligentni in sposobni. Bili pa so vsi zelo previdni v svojih izjavah.

Žal mi je bilo le, da ni bilo niti besede o ameriški politiki do Jugoslavije ali sploh do balkanskih držav.

Rudolph M. Susel

Karlu Roginu v spomin

člani Govednikove družine: Lojzka sestra Ani, njen brat Jože, ki je prišel na pogreb iz Fairbanksa, Aljaska, in njen brat Lojze, ki je prišel na pogreb iz Butta, Montana. Za Lojzko sta se v njenih najtežjih trenutkih zelo zavzela njen nečak Joseph Govednik in nečakinja Dorothy, ki oba živita na vzhodni strani san franciskovskega zaliva. V veliko pomoč ji je bila tudi njena sestrična Cirila Kambič.

Karla bo pa pogrešala tudi slovenska cerkvena skupnost, katere zvest član je bil. Vsa ta leta je tudi bral slovenska berila pri poldeseti sv. maši. Ljudje so ga prišli kropiti v velikem številu. Treba je posebej omeniti žrtev, ki sta jo doprinesla Vogričeva: gospa Viktorija Vogrič je pripeljala svojega moža dr. Lojzeta Vogriča, ki že zelo težko hodi. Včasih sta bila Vogričeva redna obiskovalca slovenske maše. Zdaj pa dr. Vogrič ni bil v San Franciscu že več kot dve leti, ampak od Karla se je pa le hotel posloviti. Dr. Vogrič, hvala Vam! Vaša žrtev je bila Lojzki v veliko tolažbo.

Cerkveni zbor je pod vodstvom dirigenta dr. Aleša Šimenca Karlu že pri kropljenju zapel »Vigred se povrne«, drugi dan na pogrebni maši je bil pa skoraj polnoštevilčen. Mašo je skupno bralo pet duhovnikov: John Mihovilovich, župnik slovensko-hrvaške cerkve sv. Rojstva, dr. Janko Žagar, profesor na dominikanskem semenišču, g. Mirko Kozina, neki ameriški salezijanec, kateremu ne vem imena, in g. Jesse Rogina, ki je bil ravno posvečen to poletje in je sorodnik Lojzki sestre Anice oz. njenega rajnega moža Johna Rogina, ki je bil doma od Črnomlja. Od Karla se je poslovil g. Jesse Rogina med mašo, po maši sta pa spregovorila tudi dr. Žagar in g. Mirko Kozina. »Karel je bil blag mož, zaveden Slovenec in dober katoličan.«

Karel je bil rojen 1. 1909 v Vuzenici na Štajerskem. Če pogledamo na zemljevid Slovenije, vidimo, da je Vuzenica prvi kraj na desnem bregu Drave nizvodno od Dravograda. Torej tukaj ob Dravi je Karlu potekala mladost, mladost slovenskega kmečkega fanta. Tam še živi Karlova sestra. Potem dobimo Karla na Rakovniku, kjer je bil vrtnar pri salezijancih.

Med vojsko se je tudi Karel moral odločiti ali za komunistično revolucijo ali proti njej za tradicionalne slovenske vrednote. Ko je komunistični režim prišel na vlado v Sloveniji, je tudi Karel šel v begunstvo v Italijo in je od tam prišel v Združene države.

Njegova prva postojanka v tej deželi je bila pri salezijancih v Aptosu, Kalifornija. Toda kmalu se je Karel preselil v San Francisco, kjer je bil najprej čistilec skupaj z več drugimi Slovenci. Kaj hitro pa je Karel kot »jack of all trades« začel prevzemati različna dela na svoje. Z Lojzko, ki je prišla iz Bele krajine, sta se poročila na silvestrovo 1. 1955. S svojo pridnostjo in v svoji dalekovidnosti je nakupil več hiš, ko so bile cene še nizke. Tako se je približal njemu in Lojzki čas upokojitve. Res sta z gospo Gizelo Hozjan šla dvakrat na potovanje, ampak Karel je v resnici najbolj užival svojo staro ljubezen — vrtnarstvo. In z Lojzko sta bila najzvestejša obiskovalca slovensko-hrvaške cerkve in velikokrat tudi prireditve v Slovenski dvorani.

Karel, ameriška zemlja Te je vzela v svoje naročje. Na grob Ti bomo prinesli rož.

L.G.

“SLOVENIA RADIO PROGRAM”

HEARD COAST TO COAST
3 till 4 on Saturday afternoons E.S.T.
on N.B.N. Cable TV systems.

PAUL M. LAVRISHA
1004 Dillewood Rd.
Cleveland, Ohio 44119

ELECT

JOHN E.

MOCNY

Euclid Councilman at Large

Endorsed by: MAYOR ANTHONY J. GUINTA
Bill Jansa - Tony Sustarsic - John F. Kovacic
State Representative Ron Suster - Rudy Lokar
Euclid Independent Coalition Club
Euclid Democratic Caucus, Ohio Drive, Teamsters
AFL-CIO Federation of Labor
Communication Workers of America Local 4308
United Auto Workers Cuyahoga Medina Counties, C.A.P. Council
Paid for by Committee to elect John E. Mocny, Co-Chairman
James Grinstead 20131 Hrdwell, Euclid, Ohio 44123

UP TO DATE: _____ JOSEF'S
Elegance
New Look's 85

We Listen

5235 Wilson Mills Road
Richmond Hts. Ohio 44143
461-8544 461-8545

JOŽE VELIKONJA:

Slovenske skupnosti v Velikem Buenos Airesu

IV.

Pomembnost teh institucionalnih ostankov je v tem, da so številčno majhne slovenske skupnosti v Buenos Airesu bile jedro kulturnega, socialnega in političnega delovanja, ki je segalo daleč preko skupnosti in so v tem pogledu srčika slovenskega socialnega, kulturnega in celo političnega delovanja, ki je ločeno od ustanov današnje Jugoslavije.

V funkcionalnem sistemu človeške dejavnosti so emigranti pogosto prikazani, kot da živijo na robu družbe. Medtem ko je obrobnost slovenskih izseljencev slična drugim etničnim skupinam po svetu, je prav, da se ozremo na sredotežnost nekaterih njenih funkcij in voditeljsko vlogo med Slovenci v tujini.

V tem trenutku se izdaja v Buenos Airesu 20 publikacij, kar je hvalevreden dosežek za tako majhno skupino. Taka aktivnost ne bi našla zadostnega trga v sami buenosaireški skupnosti, zato je razumljivo, da zunanje zveze pomagajo pri nadaljevanju publiciranja in vzpostavljajo aktivne vezi s slovenskimi skupinami in posamezniki po vsem svetu.

To povezanost je samo delno v zvezi s številom slovenskih emigrantov v različnih delih sveta. Pozna se ji časovni zaostanek, stiki in zveze so časovno pogojene, so preživele vezi prejšnjih institucij, osebnih poznanstev, manj so dokaz današnjih formalnih organizacij. Zato ni čudno, da so imigrantske dežele Kanada, ZDA in dežele zahodne Evrope prevladujoče.

Razumljivo je tudi, da so obmejni kraji ob Jugoslaviji, kjer živijo slovenske etnične skupine, ohranili svoje kulturne stike z buenosarieško skupnostjo, čeprav zelo selektivno. Borne zveze z Avstrijo, Zahod-

dno Nemčijo, Francijo in Švedsko so v nasprotju z velikim številom sezonskih delavcev iz Slovenije; te dežele so praktično izven dosega slovenskega kulturnega delovanja iz Buenos Airesa.

Iz dosedanjih svojih opazovanj lahko rečem, da nobeno kulturno aktivno slovensko jedro na svetu ne združuje tako raznovrstnega zveznega sistema z odjemalci v tolikih deželah.

Poseben primer je slovensko misijonsko delo in propaganda. Reprezentativni sistem obstaja iz dveh vrst Slovencev: podpornikov misijonskega dela iz nemisijonskih dežel in prejemnikov misijonske podpore za svoje delo med neslovenskim življenjem. Publikacija služi dvema namenoma: zbirati podporo med slovenskimi podporniki in oskrbeti pomoč slovenskim misijonskim delavcem, ne glede na to, kje so. Politične razmere v svetu so vedno znova spreminjale to povezavo, čeprav niso spremenile krepke dejavnosti, ki preveva Veliki Buenos Aires.

Zunanji izraz organiziranih integrativnih korakov, prevladnih in izbranih, je letno romanje v Luján — zdaj že v svojem 51. letu —, kateremu so se povojni izseljenci najprej priključili, potem pa prevzeli to že prej ustaljeno versko manifestacijo. Pestro mešanje argentinskega simbola luhanke Marije s simbolom svetogorske Matere božje (Monte-santo pri Gorici) in brezjanske Marije je prilika za vsakoletno snidenje izseljencev iz raznih skupin Velikega Buenos Airesa pa tudi drugih raztresenih jeder.

Drugi omembe vreden dogodek je nekako prisiljena zveza med spominsko proslavo žrtev druge svetovne vojne,

večkrat v buenosaireški katedrali, in spominsko proslavo pred spomenikom generala San Martina, zopet zunanja manifestacija namernih vezi med političnimi cilji »stare domovine« in lojalnimi državljani sedanje argentinske republike.

Podobno drugim etničnim skupinam v večjih prestolniških mestih kažejo tudi Slovenci v Buenos Airesu dvoobraznost svojega bivanja: obraz želja, razviden v istovetnosti njihovega obstoja, njihove vloge in počasno preoblikovanje; drugi obraz pa je tok stvarnosti, tok počasne in postopne integracije v družbo, ki jih je sprejela, kjer je glavna spremenljivka hitrost integracije, ki je pri raznih etničnih skupinah različna, odvisna od notranjih in zunanjih pogojev.

Namen etnične nepretrganosti, neponarjene, vzdržne, nesprejemljive, je izražen v številnih publikacijah, javnih trditvah in ponavljajočih se izjavah o njihovem »obstanku«. Primerjanje izjav, priobčenih skozi desetletja slovenske delavne prisotnosti v Buenos Airesu, bi kazalo samo na rahle spremembe takih izjav.

Bistvena posledica te vztrajne neupogljivosti je to, da se v Argentini rojeni rod, ki je sedaj v svojem 20. in 30. letu, priložnostno enako izjavlja, a stoji v veliki večini ob strani kot opazovalec igre, ki je popolnoma ne razume, pa se mu vendar zdi važna, ker prejšnji rodovi tako vztrajajo pri tej važnosti.

Zunanja stvarnost kaže postopno pojemanje povezave etničnih skupin zaradi smrti, pa tudi postopne razpršitve

posameznikov in družin iz nekdanjih strnjenih, etnično tesno povezanih skupnostnih sosesk. Nepretrgan obstoj večjih skupnostnih občestev je zagotovljen z dovolj veliko številnostjo, ki omogoča, da obdržijo različno skupnostno delovanje in s tem zadostijo potrebam v okviru svojega etničnega obstoja.

Preživetje manjših skupin je manj ometano. Akoravno še ni zbrana dokumentacija, je videti, da se je nekoč predvojna skupina slovenskih izseljencev v Avellanedi praktično popolnoma razpršila, zelo velika skupnost v Villa Devoto pa si je lahko zagotovila svoje nadaljnje življenje, čeprav z zelo maloštevilnim članstvom (Ta skupnost s svojimi zvezami ima zelo omejen stik s povojno politično pogojeno emigracijo, ki je glavna točka tega spisa.).

Primer slovenske izseljenske skupnosti zasluži pozornost zaradi svoje posebne narave, zaradi svojega posebnega statusa začasno — stalnega sindroma; zaradi svoje notranje doslednosti in povezovalnih dejavnosti, ki kljub vsemu ne morejo ulti nepopustljivemu procesu kulturnega, socialnega in političnega prilagajanja družbi, ki jih je sprejela.

Čudovito bi bilo natančno zasledovati to spreminjanje in opazovati potek procesa, ki velja za številne druge etnične skupine v Buenos Airesu in v drugih mestih po svetu kot zgodovinski in ga je lahko utemeljiti z arhivnimi dokazi.

NEKAJ BIBLIOGRAFIJE:

Veliko podatkov je zbranih v vsakoletnih Zbornikih, ki jih je izdala Svobodna Slovenija v Buenos Airesu

med leti 1949 in 1972 in neredno pozneje. Druge podrobnosti so vzete iz časopisnih poročil, posameznih publikacij, brošur in revij, ki so preveč številne, da bi vse tukaj navedel.

Ahčin Ivan. Socialni dan. Slovenski katoliški shod 1952. Buenos Aires, priloga št. 60; Družabna pravda.

Bren Hugo. Slovenci v inozemstvu. 2: Južna Amerika, str. 133-144 in Josip Mal. Slovenci v desetletju 1918-1928. Ljubljana: Leonova družba, 1928.

Cukjati, Katica. Med domovino in zdomstvom, str. 9-24, z debato str. 25-44 v Draga 81 — Študijski dnevi. Trst, Društvo slovenskih izobražencev 1982.

González van Domselaar, Zunilda — Norma Sala. Algunas variables sinificativas de la Ciudad de Buenos Aires. Instituto de Geografía R. Ardisson. Cuadernos de Geografía No. 15, Buenos Aires. Univ. de Bs. As., 1983.

Hladnik Janez. Slovenci v Argentini nekdanj in danes. Koledar Svobodne Slovenije 1949, Bs. As., str. 60-64.

Lipoglavšek-Rakovec Slava. Slovenski izseljenci. Geografski vestnik 22 (1950) 3-60.

Pernišek Franc. Ob 25-letnici Društva Slovencev. Zbornik 1971-72. Bs. As. Svobodna Slovenija, 1973, str. 347-380.

Rant Jože. Pastoralni pogledi na poskusu religijske sociologije slovenske emigracije v Argentini, Bs. As. Priloga Omnes Unum, 1962, str. XVII + 60.

Rant Peter. Inmigración eslovena a la República Argentina. Rokopisna doktorska disertacija, 1962.

Slovenski telefonski imenik, 1984. Bs. As. Kreditna zadruha Sloga, 1984.

Velikonja Joseph, Social Cost of Migration — The Slovene Experience. Poročilo na letnem sestanku Združenja ameriških geografov, Detroit, Michigan, april 21-24, 1985.

Iz angleščine prevedel Andrej Krečič.

The Choice is Clear!

ELECT Joseph A.

STREJNOWSKI

Democrat for Council - Ward 13

Lifelong Ward Resident

Member of American Slovenian Catholic Union, Christ the King Lodge

No. 226 — KSKJ —

Ray Zak, Athletic Director

Experienced

- Democratic Precinct Committee
- Ward 13 Democratic Club
- West Side Community Mental Health Center Board of Trustees
- Merrick House Board of Trustees
- Tremont Community Health Board
- Tremont West Development Corp.
- UACA Good Neighbor Award

Educated

Attended St. Augustine and Our Lady of Mercy Grade School; Lincoln-West High School; and College of Wooster-Urban Studies

Paid for by Joie Strajnowski for Council Committee, Pat Brooks, Treasurer
2334 West 10th Street / Cleveland, Ohio 44113.

VOTE NOV. 5

Shirley PAINTER

For Cleveland Council Ward 11

You Deserve Better
Your Concerns are
Her Concerns

Time for a Change
Mature - Tough -
Dedicated

For Expanded Senior
Transportation
For More Street Paving
and Repair

ENDORSED:

Cuyahoga Women's Political Caucus
32 Democratic Club

"Could do a good job in Council," Citizens League
"Good Candidate" — The Plain Dealer

Paid for by Painter for Council Committee, Pat Scheiman Chmn. 1265 E. 167 St., Cleveland 44110

ANDREJ KOBAL

SVETOVNI POPOTNIK PRIPOVEDUJE

(nadaljevanje)

To nikakor ni pomenilo popolnega umika iz akademskega življenja. Naslednja tri leta sem se v stolnem mestu in nato spet v letih od 1965 do 1969 odzival vabilom za izredna predavanja v predmetih mednarodne varnosti na George Washington univerzi. V letih 1962 do 1964 pa sem kot upravitelj raziskovalnega programa na Stanford univerzi v Kaliforniji izjemoma vključil predavanja za razrede političnih ved. Nenavadno službo na Stanford univerzi bom razložil v naslednjem poglavju.

Služba v Washingtonu je bila znanstvenega in ne upravnega značaja, a nikakor ne akademska, temveč čisto praktična. Kot v prejšnjih letih, predno sem sprejel zaposlitev v Pakistanu, mi je bilo dodeljeno osebje strokovnjakov z nižjimi uradniki in tajnico. Na mizi ni nikdar manjkalo dokumentov, poročil iz raznih delov sveta in političnih spisov za preučevanje, pripravljanje izčrpkov za ministrstvo zunanjih zadev, poveljstvo v Pentagonu in za obveščevalne službe.

Preobilica dela je hotela, da sem nalagal raziskovanje in primerjanje podatkov pomočnikom; a za končna poročila sem bil sam odgovoren. Ta so nekajkrat vodila v daljše spise, katere je vlada razširjala v svojih tiskovinah pod mojim psevdonimom.

Žal mi je bilo, da nekateri teh spisov niso bili za javnost,

temveč samo za razdelitev zaupnim tajnim ustanovam. Posebni odbor za presojanje takih tiskovin v zvezni vladi mi je dvakrat ob zaključku leta podelil priznanje z denarno nagrado za »najboljši spis« tistih let.

Arhiv ruske carske Ohrane

Ne vem, če je bilo po zaslugi izjemnih predavanj na George Washington univerzi ali po priporočilih mojih znancev, da se je dr. Glenn Campbell, predsednik Hooverjevega Zavoda za študije o vojni, miru in revoluciji, začel zanimati za mojo zaposlitev.

Januarja 1962 me je telefonično poklical iz Kalifornije na sestanek v Washingtonu. Predlagal mi je, naj pregledam in organiziram ruski arhiv. Zapustil naj bi vladno službo in se podal v Kalifornijo za dve leti, potrebni za tako obsežen posel. Če bi želel daljši rok ali ostati v Kaliforniji, je jamčil za nadaljnjo zaposlitev v Zavodu ali pa na univerzi Stanford, h kateri je Zavod formalno pripadal.

Povabilo me je mikalo. Nada, ki se je že navadila podajati se v druge dežele, je bila naravnost navdušena. Vlažno podnebje Washingtona ni več prijalo njenemu zdravju in nič ni bilo treba prigovarjati.

In ko sem Campbellovo povabilo predložil višjemu zveznemu uradu, so ga predstojniki z navdušenjem odobrili; izrazili pa so željo, da se po dveh letih, ali če mogoče po-

prej, vrnem k poslovanju za vlado, in sicer do upokojitve. O ruskem arhivu so dobro vedeli in sami želeli, da bi ga Zavod spravil v red, tako da bi bil uporaben tudi za vladno proučevanje.

Kako je ta edinstveni arhiv prišel v roke Hooverjevega Zavoda, je samostojna povest. Ruska Ohrana — prvotno se je imenovala »Osobii Otdel« — je bila ustanovljena leta 1881 po tragičnem atentatu na carja Aleksandra, imenovanega Osvoboditelja, ker je odpravil tlačanstvo. Ubili so ga anarhisti ali tako imenovani anarhokomunisti, organizirani pod geslom »Narodnaja volja«.

Vlada je tedaj ukinila prejšnjo varnostno službo, ker jo je smatrala za nespособno, ker ni preprečila ubojstva, ter jo nadomestila z novoustanovljenim »Osobiim Otdelom«. Ta je pozaprl in razgnal teroriste, mnogi pa so zbežali v tujino, v Francijo, Švico in Nemčijo, da bi od tam pripravljali revolucijo s pošiljanjem podtalnih agentov, atentatorjev in roparjev nazaj v Rusijo, kar se je tudi redno dogajalo.

Da bi si pomagali proti teroristom iz tujine, je glavni urad Ohrane v Petrogradu leta 1883

z dovoljenjem francoske vlade ustanovil podružnico v Parizu ter odprl postojanke po drugih stolnih mestih Evrope, v New Yorku in San Franciscu. S časom je Ohrana v Parizu povežala vse te postojanke in dejansko postala slična matični ustanovi v Petrogradu.

Poročila iz Londona, Berlina, Dunaja, iz italijanskih mest in Švice ter Amerike so se stekala v Pariz, kjer so se delile naloge za delovanje proti revolucionarjem. Iz Pariza so šla dnevna poročila v Petrograd, a od tam so redno prihajala obvestila o delovanju Ohrane v Rusiji.

Ker se nobeno poročilo ni zavrglo, se je v Parizu nakopičil arhiv, enak onemu v Petrogradu, v mnogih ozirih celo popolnejši od ruskega.

Anarhisti so v tisti dobi skoro v vsaki državi napadali in ubijali monarhe, predsednike in druge državnike. Zato ruski vladi ni bilo težko priti do sporazuma z drugimi vladami za sodelovanje proti teroristom. Prišlo je do dveh pogodb; podpisali so jih zastopniki trinajstih držav z namenom preprečiti podtalno delovanje, zarote, atentate in zlasti poto- vanje teroristov iz ene države v

drugo. (Op. ur. AD: Res primeren dokaz, da se zgodovina rada ponavlja. Ravno te dni skušajo ZDA brez uspeha doseči to, kar so razne države doslele že pred prvo svetovno vojno!)

Ruske agenture po svetu, spojene pod kontrolo glavnega stana v Parizu, so sodelovale z varnostnimi organi v Londonu, Bruslju, Zürichu, Rimu, Sofiji, sploh povsod, kjer so bila zastopstva.

Medtem ko se je Ohrana v Rusiji zanimala za notranje delovanje upornikov, je Ohrana v Parizu sledila razmeram po svetu in tako postala z zgodovinskega stališča važnejša. V Parizu je Ohrana obstajala kot odsev ruskega poslaništva. V petintridesetih letih delovanja se je razvila v moderno obveščevalno službo, katero so druge države posnemale.

Leta 1914 je Ohrana, ko je izbruhnila svetovna vojna, v Petrogradu in Parizu skoro povsem razpadla. Uradi so ostali, a z zelo zmanjšanim osebjem, kajti mnogi so bili vpoklicani v armado in kolikor je od organizacije ostalo, je bilo posvečeno vojnim potrebam, to je špijoniranju proti Nemčiji in Avstriji.

Councilman Michael D. POLENSEK

Ward 11 Councilman

City of Cleveland

“The People’s Choice”

Endorsed by:

Cleveland Plain Dealer • Sun Scoop Journal • Ameriška Domovina • Citizens League UAW • AFL-CIO • Teamsters • Cleveland Firefighters, Local 93 • Cleveland Police Patrolmans Association • Cuyahoga County Democratic Party • Cosmopolitan Democratic League • Lithuanian American Democratic Club • German-American Societies of Greater Cleveland • Ward 11 Democratic Club

WINNER! October 1 Primary — 82% of the vote.

“Polensek . . . an assertive and hard-working councilman . . . has earned the respect of his colleagues . . . among the more knowledgeable members of council . . . Ward 11 voters have every reason to stay with the incumbent.” — Cleveland Plain Dealer

“Polensek . . . knowledgeable, hard-working legislator . . . grown in stature . . . is clearly the superior candidate . . . should be re-elected. Preferred.” Citizens League

NOV. 5 — VOTE POLENSEK

People for Polensek, Donald E. Adams, Chairman, 15806 St. Clair, Cleveland, O. 44110

*10.0% Interest

Tax Deferred Investment

- No Income Tax as Accrued
- 10% Withdrawal Feature without penalty

Not Included in estate (opt.)

Contact: Frank J. Feola
1353 E. 260th
Phone 216—261-1546

*Subject to change

NEW
YORK
LIFE

Prize for Best Costume

Slovenian Sports Club

PRESENTS

A Halloween Costume Party

Saturday, Nov. 2 at 7 p.m.

at Collinwood Slovenian Home,
15810 Holmes Ave., Cleveland

Music by the Alpine Sextet/Lou's Brothers
Admission \$4.00